

лолі на замовлення Інституту прав людини і запобігання екстремізму та ксенофобії (IHRPEX) у період з 5 по 23 листопада (польовий етап з 9 по 19 січня) 2012 року, продемонструвало, що «в цілому міжетнічні відносини можна характеризувати як помірно відчужені. Протягом 2012 року вони зазнали незначних змін, головним чином у напрямку зменшення дистанції стосовно представників слов'янських етносів, євреїв і кавказців (при опитуванні ми використовували етнічну класифікацію, зрозумілу більшості респондентів, тобто повсякденну етнічну категоризацію, яка транслюється, зокрема, через ЗМІ)» [8].

Незважаючи на фактичні результати соціологічного дослідження, які показали помірне покращення рівня толерантності, яким в трансляції ре-зультатів через ЗМІ були зроблені прямо протилежні акценти. Так, інфор-маційна агенція УНАІН, посиляючись на «Дзеркало тижня», наголосила, що «соціологи заміряли національну вражду по 7-бальній шкалі» [9]. Відносно точне вимірювання соціологами етнічної толерантності та ксе-нофобії з метою повернення уваги легко перетворюється у вимірювання ворожнечі та формує промаську думку у негативному напрямку. В інших ЗМІ пролунали не багатого більш толерантні висловлювання про те, що «українці в цілому толерантні, однак не люблять цыган, негров, азиатов и арабов». Причому такі заяви робляться на фоні результатів того ж самого дослідження про те, що «65 % опитаних вважають, що політики повинні нести відповідальність за дискримінаційні висловлювання. 24,9 % вважа-ють, що дискримінаційні висловлювання є неприпустимими, але не кара-ними. 4,3 % вважають, що пересічні громадяни мають право на подібні висловлювання, а політики — ні. 5,8 % респондентів вважають дискримі-наційні висловлювання одним із проявів свободи слова» [10].

Результати багаторічного моніторингу міжетнічних відносин в Закар-патській області показують більш високій рівень міжетнічної толерант-ності, ніж у загальноукраїнських дослідженнях [11; 12]. Це підтверджує припущення відомої «ліптеза контакту» І. Олпорта, згідно з якою, безпо-ередні контакти між членами різних соціальних груп сприяють зниженню ворожості в їх стосунках. Ліптеза заснована на припущенні, що негатив-ні стереотипи щодо членів аутичних груп виникають через нестачу контакту з ними, оскільки точність їх сприйняття членами інтрпупи прямо пропорцій-но залежить від інтенсивності міжособової взаємодії між членами різних соціальних груп. Загальноукраїнські дослідження міжетнічної толеран-тності виявляють, як правило, лише негативні стереотипи членів етнічних аутичпуп, які ніколи не мали безпосереднього контакту з представниками інших етносів, але мають упереджене ставлення до них завдяки ЗМІ.

Таким чином, на третьому етапі управлінських рішень щодо захисту прав етнічних меншин та забезпечення державної етнонаціональної по-літики виникає певна колізія між головними акторами цього процесу. Представникам законодавчої влади потрібно формувати засади державної етнополітики, спираючись на відносно точні результати соціологічних до-сліджень упередженої промаської думки про рівень етнічної толерантності та ксенофобії. Враховуючи, що інтереси народних депутатів та представни-